

Un pacte amb ritme de xotis

El mateix dia que fou elegida coordinadora general d'Esquerra Unida (EUPV), el 8 de desembre de l'any 2003, Glòria Marcos afirmava que les posicions defensades pel Bloc Nacionalista Valencià estaven "a les antípodes" de les que avalava la seua formació, i qualificava de "difícil" la possibilitat d'arribar a acords amb el partit liderat per Enric Morera.

Gairebé tres anys després d'aquestes declaracions, amb un Bloc que s'ha proclamat "progressista", el pacte és possible. Tant, de fet, que només cal assignar un dels escons per Alacant que, hipotèticament, obtindria la coalició d'ací a set mesos i mig.

De fet, i segons la resolució aprovada pels òrgans de direcció d'Esquerra Unida, es tractaria d'un "front ample", que a més del Bloc incloguera formacions de l'espectre nacionalista i ecologista, entre les quals destaquen Esquerra Republicana (ERPv), Els Verds del País Valencià – Esquerra Verda (EV-EV) i

El pacte progressista, nacionalista i ecologista que afecta cinc forces del País Valencià perilla sobre manera. Ara avant, ara arrere, les converses han embarrancat en el repartiment de poder que hi hauria en el futur grup parlamentari. Un fracàs d'aquest procés podria menar a unes Corts bipartides.

Els Verds – Esquerra Ecologista (EV-EE), amb el decidit suport d'organitzacions socials de tota mena.

Les converses exploratòries, que s'allarguen des de fa mesos, van confirmar la coincidència programàtica entre tots ells, si de cas matisades per qüestions molt concretes, algunes de les quals són de gran importància –com ara la demanda, d'EUPV, d'una moratòria urbanística–. En qualsevol cas, s'hi ha imposat la "necessitat urgent", compartida per tots els dialogants, de fer descavalcar el Partit Popular del Govern de la Generalitat Valenciana.

Olivera de fulla caduca. El pacte a cinc "perquè no es perda cap vot" sembla, però, una quimera. Els republicans ja se n'han despenjat, de l'olivera, amb la seua exigència que l'acord, per dotarlo de força, no siga estrictament autonòmic i s'estenga també als comicis locals i estatals, amb una vigència de, com a mínim, dues legislatures.

D'esquerra a dreta, en la primera fila de la darrera manifestació amb motiu del 25 d'Abril, Carles Arnal (EV-EE), Enric Morera (Bloc), Glòria Marcos (EUPV), Joan Francesc Peris (EV-EV) i Agustí Cerdà (ERPV). El pacte entre les cinc formacions que representen camina lent.

En queden quatre. Tot i la retirada de la cursa d'ERPV, la unió d'EUPV i Bloc permetria un acord d'ample espectre, molt més ambiciós que no l'Entesa del 2003, integrada pels primers amb Els Verds i la molt minoritària Esquerra Valenciana.

És ací on entren en joc els equilibris interns d'Esquerra Unida, la desconfiança latent cap al Bloc que rau en algunes capes de la formació, i, per què no dir-ho també, la tanca del 5% que exclou de l'hemicicle valencià els partits que no la superen a àmbit autonòmic. Una tanca que EUPV sempre ha superat i que el Bloc no ha pogut botar tot sol encara. Malgrat això, els suports que totes dues opcions van rebre ara fa tres anys i mig no disten tant: 154.494 vots d'EUPV (6,45% del total) per 114.122 del Bloc (4,77%).

Aquesta posició de força ha dut Esquerra Unida a imposar el seu calendari negociador, i també a repartir la part del pastís que el pacte espera al seu plat, que gairebé tothom convé a dir que seran deu diputats.

En un principi, la proposta d'EUPV era copar el 80% dels llocs d'eixida i que el Bloc es quedara amb el 20% restant. Més endavant, parlaven de quedar-se amb el 70%, mantenint el 20% del Bloc i cedint l'altre 10% a un representant ecologista —com ara passa, ja que entre els sis diputats de l'Entesa hi ha el verd Carles Arnal—. Un tercer pas, aprovat pel consell nacional del 9 de setembre —per 59 vots a 47 que defensaven el repartiment 60-30-10—, oferia definitivament una correlació 6-2-1-1, en la qual ERPV, sense demanar-ho, obtenia representació per Alacant.

La manera de desencallar la proposta, una vegada els republicans han fet el buit a l'escó, era, segons Esquerra i París —el sector d'EUPV més procliu al pacte—, cedir aquest representant als altres nacionalistes. La direcció del partit, però, determinava que en aquest cas

corresponia a Esquerra Unida “gestionar” el tercer diputat per Alacant.

Si bé la formació de Glòria Marcos no aspira a triar-lo entre la seua militància, sí que pretén que el lloc en qüestió l'ocupe una persona independent, amb el plàcet del Bloc, una persona que ben bé podria eixir dels moviments cívics.

Després de rumors diversos, l'ofertament d'EUPV sembla que ha anat a parar a Vicent Romans, expresident d'Escola Valenciana i exmilitant del Bloc —de fet va tancar, al 2003, la llista autonòmica per Alacant dels nacionalistes.

Fonts del Bloc apunten que un enviat d'Esquerra Unida, en el seu afany per trobar persones independents dins de l'àmbit de l'esquerra —amb un perfil de tipus semblant al que haguera patrocinat ERPV—, hauria proposat l'escó apàtrida a Daniel Climent, desconegut que és el secretari general del Bloc a la ciutat d'Alacant.

Tres o no-res. A la direcció del Bloc, tenen clar que triaran sols tres noms amb possibilitat d'anar a les Corts o no hi haurà coalició. Han renunciat, diuen, a tenir-ne quatre, i fins i tot a encapçalar la llista de Castelló, circumscripció en la qual, a la darrera contesa electoral, van superar per 4.000 paperetes Esquerra Unida. La proposta actual, ni que siga pactant el lloc en disputa, és una “absoluta manca de respecte”, segons assenyalen membres de la direcció.

“No podem anar més enllà”, van avisar-los dijous de la setmana passada els tres negociadors d'Esquerra Unida, en la darrera reunió a dues bandes que han mantingut fins ara i que havien convocat mirant, en principi, de buscar una eixida a l'atzucac. La resolució del consell nacional d'Esquerra Unida de fa un mes és del tot inamovible, i preveu el diputat alacantí per a un independent, en cas que el rebutjara ERPV, com d'altra banda ja sospitaven. De fet, dissabte passat, dia 7 d'octubre —després de tancar aquesta edició—, hi havia previst un nou consell nacional, i ningú no esperava cap debat pel que fa a aquest tema, ni dins ni fora de l'ordre del dia.

La carta amagada pel Bloc, que fa dies que deixen entreveure —com el llop que introduïa la pota al conte de Caputxeta—, és un possible pacte preelectoral amb els socialistes. Aquesta entesa garantiria la presència d'almenys dos diputats na-

La direcció d'Esquerra Unida manté que l'oferta de dos diputats al Bloc és inamovible

Una demanda absolutament maximalista, si escoltem les veus de les altres formacions. A àmbit municipal, les divergències entre alguns dels partits implicats són serioses, i una obligació d'aquesta magnitud s'explica, segons la resta de negociadors, pel desig d'ERPV de crear un espai propi, encara que siga fora de l'hemicicle, un espai que aplegue descontents d'una i altra banda.

Agustí Cerdà, president dels republicans, contesta que “ben al contrari, patirem dos vots útils: el del PSOE i el del pacte. Nosaltres repetim que no volem una unió temporal d'empreses, sinó un projecte a mitjà i llarg termini, d'ampli abast..., o és que Alperi, Fabra i Barbèra no són dreta?”. Tot i que Esquerra Unida ha ofert un lloc d'eixida per Alacant a ERPV, Cerdà lamenta que “les discussions siguen per un diputat o dos, i no pel futur del país”, a més de criticar que “organitzacions d'estricta obediència valenciana se sotmeten a allò que marca un partit estatal”. Per últim, acusa de fer “política ficció” a aquells que avisen que els vots que arrebegue el maig vinent ERPV —poc més de 7.000 a les autonòmiques del 2003, i vora 15.000 a les estatals del 2004— poden evitar el canvi al Consell.

Marcos i Morera, separats pel secretari general de CCOO-PV, Joan Sifra, dimecres passat a la llotja de convidats de les Corts valencianes, durant el debat de la moció de censura.

cionalistes a l'hemicicle, i fins i tot algun acord a escala municipal. A la seu d'EUPV entenen aquesta jugada com un envit sense possibilitat d'èxit. Els socialistes, però, necessiten com l'aigua suports externs, si és que aspiren a girar la truita i engolir-se el PP.

Fet i fet, a la seu nacionalista asseguren que els vots al Bloc, ara sí, comptaran. Descarten, no com feien anys enre, presentar-se en solitari, i el recentísim nomenament d'Enric Morera com a presidenciable és fruit del temps, que es tira a sobre. Anar per mà dels socialistes podria ser, però, contraproductiu. Ja se sap allò que, a l'altra riba, li va passar a Unió Valenciana amb el PP.

Si no hi ha pacte EUPV-Bloc, i malgrat la hipotètica entrada de nacionalistes dins de les candidatures del PSPV-PSOE, el Parlament valencià podria ser dels pocs de l'estat en què hi haguera bipartidisme. Esquerra Unida volta el 6% de suports en les enquestes, una xifra massa ajustada quan es tracta d'una massa de votants potencials altament crítica i que de ben segur ha seguit el procés negociador amb interès.

En canvi, la presentació conjunta de les quatre formacions que encara conversen podria atraure una part del vot útil que sovint recullen els socialistes, producte de la por de determinats electors al mur del 5%.

El micromón d'EUPV. En definitiva, que el moll de l'os és a Esquerra Unida. Aquesta particular formació –de fet,

una coalició que mira de constituir-ne una altra amb partits diversos– sempre ha estat sotmesa a la seua heterogeneïtat interna. Tot i que predominen els comunistes del PCPV, la coordinadora general, Glòria Marcos, és independent, i el sector d'Esquerra i País (EiP) sempre ha anhelat dirigir l'organització.

Els suports de Marcos procedeixen de persones independents, però també del PCPV, que va donar-li suport a fi d'evitar que Pasqual Mollà, líder d'EiP, controlara el partit. Els comunistes, precisament, estan farts de ser majoritaris i no controlar ni el partit ni el grup parlamentari –dels sis escons actuals, només dos són ocupats per persones del PCPV, dues persones, a més, distanciades de l'actual direcció del partit, encapçalada per Marga Sanz.

Per això marquen terreny, amb una Glòria Marcos collada per l'assemblea general d'EUPV, prevista per als propers 3, 4 i 5 novembre. Per això volen, a més, ser majoritaris al futur grup parlamentari. El PCPV reclama tres diputats, que serien majoria en cas d'un grup de sis escons, però minoritari si hi

Al Bloc asseguren que estaran a les Corts, ja siga amb EUPV, ja siga amb el PSPV-PSOE

ha pacte. Esquerra i País, al seu torn, anhela l'acord també en clau interna, perquè tenen bona relació amb el Bloc i els ecologistes, principalment Carles Arnal (líder d'EV-EE).

Mollà, parlant del pacte, pensa que "hi ha espai per a l'optimisme", i opina que el Bloc "podria acceptar un independent de la seua corda, per desencallar el tema". Critica l'actitud "prepotent" que EUPV ha seguit fins ara, i posa com a exemple l'oferiment del diputat a ERPV, "una manera d'enterbolir tot el procés i posar-li el dit a l'ull del Bloc". Sobre els equilibris interns d'EUPV, Mollà assegura que EiP actuarà d'una manera o d'una altra si hi ha, o no, pacte amb el Bloc. "Si al novembre l'acord està encarrilat, amb garanties, mirarem les candidatures electorals i organitzatives molt més predisposats a l'entesa", anuncia. Per acabar, Mollà alerta de la possibilitat que EUPV quede fora de les Corts en cas que no es presente coalitzada amb el Bloc: "Qui té més a perdre, ara com ara, és Esquerra Unida."

Al Bloc, però, fins i tot desconfien ja d'EiP, que ara parla de pactar el tercer lloc per Alacant –allò que va resoldre, en última instància, el consell nacional d'EUPV–, mentre que fins ara havia defensat que l'escollira el Bloc. Fonts nacionalistes pensen que, hi haja o no pacte, el grup de Mollà plantarà cara a Marcos en l'assemblea del novembre.

La diputada al Congrés Isaura Navarro, del sector independent, troba "comprensible que el Bloc dispose d'un representant a Alacant", cosa que facilitaria l'entesa. "Encara cal un esforç superior, cal seure i trobar un punt de trobada", afegeix. Tot i que Navarro no dubta que EUPV superaria, tota sola, el 5% al maig vinent, pensa que "l'objectiu no és estar-hi presents, és recuperar la democràcia i la dignitat com a poble".

El 45% d'EUPV que va validar la proposta alternativa –que reservava tres llocs al Bloc– no recull només els vots d'EiP –com a molt, el 30% de la formació– i d'alguns independents, sinó que també compta amb el suport de membres del PCPV proclius al pacte, com ara l'actual síndic del grup parlamentari, Joan Ribó.

Guerra civil verda. Les diferències entre EUPV i Bloc –tot i que al 1987 ja van presentar-se coalitzats, un pacte

que va acabar amb els dos diputats nacionalistes al grup mixt— no són importants si les comparem amb la que enfronta els dos partits ecologistes tendents a l'acord.

D'un costat, l'actual diputat ecologista, Carles Arnal, creador d'EV-EE, partit escindit d'Els Verds del País Valencià, té el suport d'EiP i, en general, dels seus companys actuals al grup parlamentari. Preguntat sobre quina de les dues formacions verdes ha de capitalitzar el diputat reservat als ecologistes, Arnal explica que “no hem entrat a debatre-ho, encara” i que “allò important, allò que dóna sentit al pacte, és que hi estiguen representats EUPV i Bloc”. Sobre l'altre grup verd, EV-EV, liderats per Joan Francesc Peris i Toni Roderic, Arnal és contundent: “No crec que ningú defensi Peris. Nosaltres no direm que som els millors, simplement demanem que el diputat verd es trie de manera objectiva, comprovant qui connecta millor amb els moviments ecologistes, que és cinquanta vegades més gent que no els militants en partits ecologistes. Si s'adopta aquest criteri, tenim ben clar quina formació de les dues triaran.”

Peris, que va ser diputat en l'anterior legislatura, és encara més clar: “Si no ens concedeixen el diputat verd, evidentment no entrarem al pacte, però no cal ser una fura per saber què li correspon a EV-EV”. “A quins moviments ecologistes es refereix Arnal? A Valencians pel Canvi, a Xúquer Viu, a la representació que nosaltres tenim a Vinaçors, Bunyol, Gandia, Dénia, Sumacàrcer, Oriola o Torrevella? Arnal ha creat un partit nou que no té implantació, hauria de retornar-nos l'escó i els diners, que pertanyen al nostre partit, és un trànsfuga.” Peris convida a “comparar la feina que l'un i l'altre hem fet a les Corts, o és que és ell més verd per ser catedràtic de Biologia?”

Enmig d'aquest maremàgnum de disputes entre partits, la setmana passada les entitats socials —Valencians pel Canvi, Acció Cultural del País Valencià, Escola Valenciana...— clamaven de nou pel pacte entre tots. Ara ho faran de més directament, a través de missatges de telèfon mòbil, a l'estil “pásalo”. L'objectiu és que l'olivera no deixi de tenir fulla perenne, que no perdi cap més fulla.

Víctor Maceda

“No em situo en l'escenari del fracàs de la coalició”

El líder d'Izquierda Unida, Gaspar Llamazares, és un ferm defensor del pacte amb el Bloc. L'èxit d'aquesta fórmula consolidaria més la seva aposta per les enteses de les esquerres plurals arreu de l'estat. Malgrat la perenne feblesa del seu lideratge dins la coalició d'esquerra, l'asturià sempre ha defensat aquesta mena d'acords.